

Orta Doğu Jeopolitiği ve Çatışmaları Nedir?

Çalışma Kağıdı

Orta Doğu jeopolitiği ve çatışmaları, bölgenin stratejik konumu, petrol kaynakları, etnik ve dini çeşitliliği ile tarihsel çekişmelerinin uluslararası aktörler ve yerel devletler arasındaki güç mücadelelerini ve istikrarsızlıkları şekillendirmesidir.

Sorular

1. Aşağıdakilerden hangisi Orta Doğu'nun jeopolitik önemini artıran temel faktörlerden biri DEĞİLDİR?

- A) Zengin petrol ve doğal gaz rezervleri
- B) Stratejik su yollarına sahip olması
- C) Kuzey Kutbu'na yakınlığı
- D) Tarihi İpek Yolu üzerinde yer alması

2. Orta Doğu'daki çatışmaların yaygın nedenlerinden biri olarak gösterilebilecek 'vekalet savaşları' ne anlama gelir?

- A) Yerel halkın kendi arasında yürüttüğü savaşlar
- B) İki büyük gücün doğrudan karşı karşıya geldiği savaşlar
- C) Büyük güçlerin doğrudan savaşmak yerine, yerel grupları destekleyerek yürüttüğü savaşlar
- D) Ekonomik kaynaklar için yapılan savaşlar

3. Aşağıdaki uluslararası aktörlerden hangisi, tarihsel olarak Orta Doğu'nun jeopolitiğinde önemli bir rol oynamıştır?

- A) Japonya
- B) Brezilya
- C) Rusya
- D) Avustralya

4. Orta Doğu'da jeopolitik önemi etkileyen coğrafi faktörler nelerdir?

5. Orta Doğu çatışmalarının temel nedenleri nelerdir?

6. Bölge dışı aktörlerin Orta Doğu jeopolitiğindeki rolü nedir?

7. Tanımla: Hürmüz Boğazı'nın jeopolitik önemi nedir?

8. Tanımla: Orta Doğu'daki mezhep çatışmalarının ana aktörleri kimlerdir?

9. Tanımla: Süveyş Kanalı'nın stratejik değeri nedir?

Cevap Anahtarı

1. C) Kuzey Kutbu'na yakınlığı — Kuzey Kutbu'na yakınlık, Orta Doğu'nun jeopolitik önemini doğrudan etkileyen bir faktör değildir. Diğer seçenekler bölgenin stratejik konumunu ve kaynaklarını vurgular.
2. C) Büyük güçlerin doğrudan savaşmak yerine, yerel grupları destekleyerek yürüttüğü savaşlar — Vekalet savaşları, devletlerin veya grupların doğrudan çatışmak yerine, başka grupları destekleyerek kendi çıkarlarını savunmasıdır. Bu, Orta Doğu'da sıkça görülen bir durumdur.
3. C) Rusya — Rusya (ve Sovyetler Birliği), tarihsel olarak Orta Doğu'da siyasi, askeri ve ekonomik nüfuzunu kullanmış önemli bir dış aktördür.
4. 1. Stratejik su yolları (Süveyş Kanalı, Hürmüz Boğazı). 2. Geniş petrol ve doğal gaz rezervleri. 3. Kara ve deniz ticaret yollarının kesişim noktası olması. 4. Sınırların tarihsel ve siyasi süreçlerle belirlenmiş olması.
5. 1. Kaynak rekabeti (özellikle su ve enerji). 2. Etnik ve dini farklılıklar ile mezhepsel ayrılıklar. 3. Devletlerin iç istikrarsızlıkları ve rejim sorunları. 4. Dış müdahaleler ve vekalet savaşları. 5. İsrail-Filistin sorunu gibi uzun süreli anlaşmazlıklar.
6. 1. Enerji kaynaklarına erişim ve güvenlik kaygıları. 2. Bölgesel güvenlik ve istikrarı kendi çıkarları doğrultusunda şekillendirme çabası. 3. Silah satışı ve askeri üsler aracılığıyla nüfuz sağlama. 4. Diplomatik ve siyasi desteklerle yerel aktörleri yönlendirme.
7. Dünyanın en önemli petrol geçiş noktalarından biridir ve stratejik bir deniz yoludur.
8. Genellikle Sünni ve Şii gruplar arasındaki gerilimler, bölgesel güçler tarafından desteklenmektedir.
9. Akdeniz ile Kızıldeniz'i birbirine bağlar, küresel deniz ticaretinin en yoğun olduğu hatlardan biridir.

Bounlu

Tüm kartlar, adım adım çözümler ve AI hoca desteği Notek uygulamasında.
Sınav tarihlerini Promy otomatik hatırlatıcıya çevirir.